

11. Zadania do wykładu
Analiza IB, R. Szwarz

1. Znaleźć wartości największą i najmniejszą funkcji w podanych przedziałach.

$$x^3 - x^2 + 8x + 1, [-2, 2]; \quad x^5 + x + 1, [-1, 1]; \quad x^3 + 3|x| + 2, [-1, 1];$$
$$\sin|x| + \cos x - \frac{\sqrt{3}-1}{2}x, [-\pi/2, \pi/2]; \quad \frac{x+1}{x^2+1}, [-1, \frac{1}{2}];$$

2. Załóżmy, że $|f'(x)| \leq M$ dla $a \leq x \leq b$. Korzystając z twierdzenia o wartości średniej pokazać, że $|f(b) - f(a)| \leq M(b - a)$, czyli $f(a) - M(b - a) \leq f(b) \leq f(a) + M(b - a)$.
3. Korzystając z poprzedniego zadania oszacować od góry liczbę $\sqrt{101}$ Wskazówka: Niech $f(x) = \sqrt{x}$, $a = 100$ oraz $b = 101$.
4. Oszacować od góry liczby $28^{2/3}$ i $33^{1/5}$.
5. Niech $g(x) = x^4 - 20x^3 - 25x^2 - x + 1$. Pokazać, że dla pewnej liczby $c \in (-1, 1)$ zachodzi $4c^3 - 60c^2 - 50c - 1 = 0$. Wskazówka: Pokazać wcześniej, że funkcja $g(x)$ ma przynajmniej dwa miejsca zerowe w przedziale $(-1, 1)$.
6. Funkcja $g(x)$ jest ciągła w $[a, b]$ i różniczkowalna w (a, b) . Pokazać, że jeśli $g'(x) \neq 0$ dla wszystkich $x \in (a, b)$, to funkcja $g(x)$ jest albo ściśle rosnąca albo ściśle malejąca.
7. $f(x) = xg(x)$ oraz funkcja $g(x)$ jest ciągła w zerze. Pokazać, że $f'(0)$ istnieje.
8. Pokazać, że jeśli $f'(0)$ istnieje oraz $f(0) = 0$, to istnieje funkcja g ciągła w zerze taka, że $f(x) = xg(x)$.
9. Pokazać, że pochodna dowolnej funkcji różniczkowalnej ma własność Darboux, tzn. jeśli $f'(a) < \alpha < f'(b)$, to dla pewnego punktu c leżącego pomiędzy punktami a i b zachodzi $f'(c) = \alpha$. Wskazówka: Rozważyć funkcję $g(x) = f(x) - \alpha x$. Skorzystać z zadania 6.
10. Pokazać, że jeśli wszystkie, tzn. w liczbie n , pierwiastki wielomianu $P(x) = a_n x^n + \dots + a_1 x + a_0$ są liczbami rzeczywistymi, to również pochodne tego wielomianu mają tę własność.
11. Pokazać, że jeśli liczby rzeczywiste $c_0, c_1, \dots, c_n$ spełniają zależność

$$c_0 + \frac{c_1}{2} + \dots + \frac{c_n}{n+1} = 0,$$

to wielomian $c_n x^n + \dots + c_1 x + c_0$ ma przynajmniej jeden pierwiastek pomiędzy 0 i 1.

12. Załóżmy, że funkcja $f'(x)$ przyjmuje wartość m co najwyżej n razy. Pokazać, że każda prosta o nachyleniu m przecina wykres funkcji $y = f(x)$ co najwyżej $n + 1$ razy.
13. Liczba a jest punktem stałym funkcji f jeśli $f(a) = a$. Pokazać, że jeśli $f'(x) < 1$ dla każdej liczby rzeczywistej x , to funkcja f może mieć co najwyżej jeden punkt stały. Pokazać, że funkcja $f(x) = \sin \frac{1}{2}x$ ma tylko jeden punkt stały $x = 0$.
- *14. Zbadać ilość dodatnich pierwiastków równania $a^x = x$ w zależności od parametru a . Pokazać, że równanie $a^{a^x} = x$ ma te same pierwiastki co równanie $a^x = x$ dla $a \geq e^{-e}$. Udowodnić, że dla $0 < a < e^{-e}$ równanie $a^{a^x} = x$ ma trzy rozwiązania $r_1 < x_0 < r_2$, gdzie x_0 jest jedynym rozwiązaniem równania $a^x = x$.
- *15. Udowodnić, że jeśli funkcja $f(x)$ jest różniczkowalna w przedziale (c, ∞) i $\lim_{x \rightarrow \infty} f'(x) = 0$, to $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = 0$. Pokazać, że gdy $\lim_{x \rightarrow \infty} [f(x) + x f'(x)] = 0$, to $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$. Czy odwrotna implikacja jest prawdziwa?

16. Udowodnić tożsamości:

$$\begin{aligned}2\operatorname{arctg} x + \arcsin \frac{2x}{1+x^2} &= \pi \operatorname{sgn} x \quad (|x| \geq 1), \\ \operatorname{arctg} \frac{1+x}{1-x} - \operatorname{arctg} x &= \frac{\pi}{4} \text{ lub } -\frac{3\pi}{4}, \quad x \neq 1, \\ 2\operatorname{arctg} (x + \sqrt{x^2+1}) - \operatorname{arctg} x &= \frac{\pi}{2}.\end{aligned}$$

Wskazówka: Obliczyć pochodną lewej strony równości.